

ทำอยู่ความ
มันคง มันคง ยั่งยืน

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ
อธิบดีกรมการพัฒนชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
ปีงบประมาณ 2563

ภาพรวมสถานการณ์โลกที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ

สถานการณ์โลก
ศตวรรษที่ 21

USA

- America First

UK

- Design of Innovation

China

- One Belt One Road

Japan

- Creative Economy

Korea

- Developing Technology

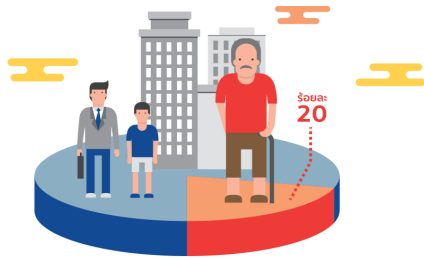
THAILAND 4.0

VALUE BASED ECONOMY
เศรษฐกิจขับเคลื่อนนวัตกรรม

1. Strength from within

2. Connect to the world

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์

โดยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประเทศ ส่งผลให้ประชากรวัยแรงงานต้องรับภาระในการทำงานพัฒนาประเทศหนักขึ้น

ช่องว่างทางสังคมขยายมากขึ้น

เกิดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ฐานความเป็นอยู่นำไปสู่ความแตกแยกของสังคม ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาต่อไปได้

ระบบบริหารราชการแผ่นดินไม่เข้มแข็ง

จำเป็นต้องมีการปฏิรูป ทั้งระบบราชการและการเมือง

เกิดการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว

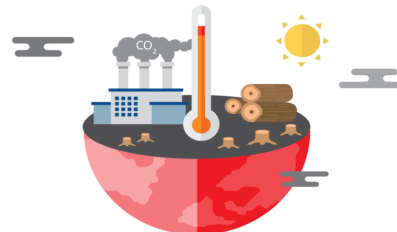
ส่งผลให้ภาคธุรกิจและประชาชนต้องปรับตัวอย่างมากเพื่อใหทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ตามกระแสโลกาภิวัตน์ไม่ทัน

เศรษฐกิจจะเปลี่ยนตัวมาอยู่ทางเอเชีย ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายของคน เงินทุน เทคโนโลยีอย่างเสรี จึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ชาติรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ภาวะโลกร้อนส่งผลให้เกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรงขึ้น

ภาคการผลิตและการบริโภคในแต่ละประเทศต่างปรับตัวให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเทศไทยก็ต้องปรับตัวเช่นกัน

สถานการณ์ประเทศไทย

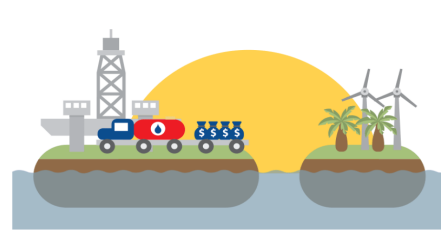
ยุทธศาสตร์ชาติจะเข้ามามีส่วนร่วมในการลดความเสี่ยงและความท้าทายที่สำคัญของประเทศในระยะ 20 ปีข้างหน้า

เกิดการแย่งชิงแรงงานและเงินทุน

เพราะทั่วโลกเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ต้องมีแนวทางป้องกันปัญหาขาดแคลนแรงงานวัยทำงานและเงินทุน ไม่ให้กระทบต่อเศรษฐกิจประเทศ

น้ำมันจากแหล่งธรรมชาติกำลังจะหมดไป

ต้องพึ่งพาพลังงานทดแทน ซึ่งจะไปจำกัดพื้นที่การเกษตร ต้องมีแนวทางป้องกันแบบไม่กระทบกับความมั่นคงทางอาหารโลก

โดยจะมุ่งเปลี่ยนแปลงปัจจัยและเงื่อนไขต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ทรัพยากรธรรมชาติเริ่มร่อยหรอ

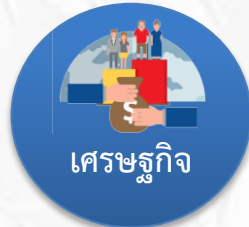
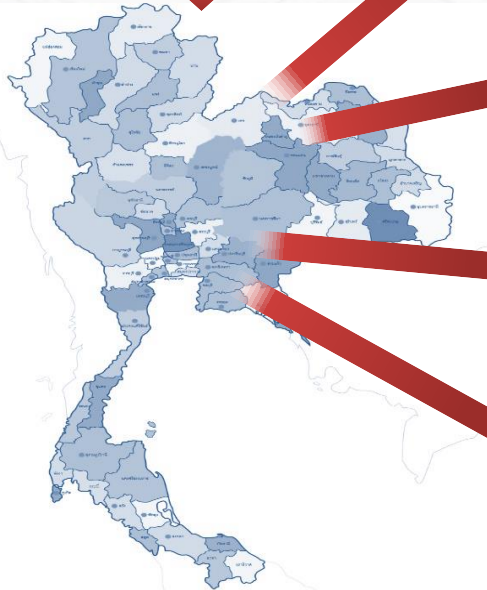

หากไม่มีแผนรองรับ ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับวิกฤตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สถานการณ์และปัญหาของเศรษฐกิจในระดับฐานราก

วิกฤตโลกและการเปลี่ยนแปลง

เศรษฐกิจ

- ว่างงาน/ขาดที่ทำกิน
- หนี้สิน/ไม่มีเงินออม
- ไม่มีรายได้/ไม่เพียงพอ/ยากจน
- ขาดปัจจัยการผลิต

สังคม

- ยาเสพติด/อาชญากรรม
- สุขภาพจิต
- ไม่มีส่วนร่วม/อบายมุข
- ขาดความสามัคคี

สิ่งแวดล้อม

- มลพิษทางอากาศ/น้ำเสีย
- ป่าไม้ถูกทำลาย
- ขยะล้นเมือง
- หมอกควัน/ภัยพิบัติ

การเมือง

- ทุจริตคอร์รัปชัน
- ผู้นำขาดคุณธรรม
- ขัดแย้งทางความคิด
- ขาดจริยธรรมทางการเมือง
- ประชาชนไม่มีส่วนร่วม

ทางออก

ปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

นำความรู้
สู่การพัฒนาที่สมดุล

และยั่งยืนอย่าง
มีคุณธรรม

สร้างให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล

เศรษฐกิจมหภาค

เน้นที่การส่งออกต่างประเทศ

เศรษฐกิจฐานราก

กลับมาที่ชนบท
สร้างการเติบโตจากภายใน

เศรษฐกิจฐานราก

เศรษฐกิจฐานราก หรือ เศรษฐกิจชุมชน คือ การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการผลิต การบริโภค การจำหน่ายจ่ายแจก ที่คนในท้องถิ่นชุมชนได้มีส่วนร่วมคิดร่วมทำร่วมรับประโยชน์ของประชาชน และร่วมกันเป็นเจ้าของ

เศรษฐกิจชุมชน มีรากฐานมาจากศักยภาพของชุมชน ภูมิปัญญาของชุมชน หรือทุนในชุมชน อาทิ วัฒนธรรม ประเพณี สภาพภูมิประเทศ ความหลากหลายทางทรัพยากรที่มีอยู่

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

มั่นคง

มั่งคั่ง

ยั่งยืน

SDGs

- ขจัดความยากจน
- ลดความเหลื่อมล้ำ
- เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต (Way of Life)

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข

ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
สังคมเสมอภาคและเป็นธรรม บนฐานทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน

การบริหารราชการแผ่นดินในช่วง 4 ปี

ของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีคนที่ 29 สมัยที่ 2

ยึดหลักการสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1

น้อมนำพระปฐมบรมราชโองการใน
พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
เป็นหลักในการบริหารประเทศ

2

ยึดมั่นในการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3

พัฒนาประเทศ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

4

บูรณาการการทำงานระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน
ภาคประชาชน และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ
ในลักษณะประชารัฐ เพื่อพัฒนาประเทศ
ให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน
และทำให้ประชาชนคนไทยมีความมั่นคง อยู่ดีมีสุข

นโยบายรัฐบาล 12 ด้าน

รัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีคนที่ 29 สมัยที่ 2
ปกป้อง เชิดชูสถาบัน เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21

แบ่งเป็น 2 ส่วนสำคัญ คือ **นโยบายหลัก 12 ด้าน** ซึ่งเป็นทิศทางการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลในช่วง 4 ปีข้างหน้า และ **นโยบายเร่งด่วน 12 ด้าน** ที่ถือเป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่รัฐบาลต้องเร่งดำเนินการแก้ไข เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนโดยเร็วที่สุด

นโยบายหลัก 12 ด้าน

- 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- 2 การสร้างความมั่นคง ความปลอดภัยประเทศ และความสงบสุขประเทศ
- 3 การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
- 4 การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก
- 5 การพัฒนาเศรษฐกิจ และความสามารถในการแข่งขันของไทย
- 6 การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ และการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

- 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
- 8 การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนไทยทุกช่วงวัย
- 9 การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม
- 10 การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
- 11 การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
- 12 การป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

นโยบายเร่งด่วน 12 ด้าน

- 1 การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน
- 2 การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
- 3 มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก
- 4 การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
- 5 การยกระดับศักยภาพของแรงงาน
- 6 การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต

7 การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21

8 การแก้ไขปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ ทั้งฝ่ายการเมือง ฝ่ายราชการประจำ

9 การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้

10 การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน

11 การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

12 การสนับสนุนให้มีการศึกษา รับฟังความเห็นประชาชน และดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

นโยบายรัฐบาล ที่เกี่ยวข้องกับ ยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน

ข้อที่ 7. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

รัฐบาลให้ความสำคัญกับชุมชนในการนำความรู้และทรัพยากรในพื้นที่มาผลิตเป็นสินค้าและบริการ เพื่อเพิ่มศักยภาพของเศรษฐกิจฐานรากให้สามารถสร้างรายได้กระจายรายได้สู่ชุมชน สนับสนุนสินค้าชุมชนและยกระดับวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาช่องทางการตลาดเชื่อมโยงกับระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และสร้างพลังสังคม พลังชุมชน รวมทั้งสร้างการเรียนรู้ ฝึกอาชีพกลุ่มอิสระในการร่วมขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ รัฐบาลจึงมีนโยบายดำเนินการ ดังนี้

นโยบายรัฐบาล 12 ด้าน ข้อที่ 7. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

7.1 ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน

- 7.1.1 สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่
- 7.1.2 สนับสนุนความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนผ่านเทคโนโลยี
- 7.1.3 สร้างโอกาสและส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย
และบริการทางการเงินของวิสาหกิจชุมชน
- 7.1.4 ส่งเสริมการลงทุนในชุมชนเพื่อสร้างงานในชุมชน
- 7.1.5 สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน

นโยบายรัฐบาล 12 ด้าน ข้อที่ 7. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

7.2 สร้างความเข้มแข็งของชุมชน

7.2.1 สร้างผู้นำชุมชน ยกย่องปราชญ์ชาวบ้าน

7.2.2 ยกย่องคุณภาพตลาดชุมชน สถาบันการเงินของชุมชน

สวัสดิการชุมชน สาธารณสุขชุมชน ป่าชุมชน ไม่มีค่า ท่องเที่ยวชุมชน

และส่งเสริมการขยายตลาดออกสู่ต่างประเทศ

7.2.3 แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน สร้างชุมชนที่น่าอยู่

7.2.4 สร้างพลังในชุมชน

7.2.5 สร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง

นโยบายรัฐบาล 12 ด้าน ข้อที่ 7. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

7.3 ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการช่วยพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจฐานราก

ประเทศไทย 4.0

แนวคิด : ประเทศไทย 4.0 คือ การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน เมื่อภายในเข้มแข็งแล้วต้องเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในกับเศรษฐกิจโลก ซึ่งจะนำพาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนได้ สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความหวัง มีความสุขและความสมานฉันท์ได้อย่างแท้จริง

เป้าหมาย : ปรับเปลี่ยนประเทศไทย และสร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจและสังคมให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

เชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในกับเศรษฐกิจโลก

- 1) เศรษฐกิจภายในประเทศ (Domestic Economy) : การค้า การลงทุน และการจ้างงานในท้องถิ่น
- 2) เศรษฐกิจภูมิภาค (Regional Economy) : มอง ASEAN ในภาพใหญ่ และภาพ CLMVT ที่เล็กลง
- 3) เศรษฐกิจโลก (Global Economy) : เชื่อมโยงและเรียงร้อย ASEAN เข้าด้วยกันให้เป็นพลังสำรอง

การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน

- 1) การยกระดับนวัตกรรม (Innovation Driven Proposition) ของทุกภาคส่วนในประเทศ
- 2) การสร้างสังคมที่มีจิตวิญญาณของความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur Driven Proposition)
- 3) การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่าย (Community Driven Proposition)

1) Productive Growth Engine
: ปรับเปลี่ยนประเทศไทยสู่ประเทศที่มีรายได้สูง

2) Inclusive Growth Engine
: ประชาชนได้รับประโยชน์ทั้งรายได้ โอกาสและความมั่งคั่ง

3) Green Growth Engine
: การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลไกขับเคลื่อน

แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน

วิสัยทัศน์

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565

เป้าหมาย

1. หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีอาชีพ มีรายได้ และมีความสุข เพิ่มขึ้นจำนวน 44,835 หมู่บ้าน
2. รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี
3. กองทุนชุมชนมีธรรมาภิบาล เพิ่มขึ้นจำนวน 27,000 กลุ่ม

แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน

พันธกิจ

1. พัฒนาระบบกลไกการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้การพึ่งตนเอง
2. พัฒนาการบริหารจัดการชุมชนให้พึ่งตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัว
4. ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
5. พัฒนาองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง บุคลากรมีอุดมการณ์ในงานพัฒนาชุมชน และเชี่ยวชาญการทำงานเชิงบูรณาการ

แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกรมการพัฒนาชุมชน

4 ประเด็น การพัฒนา

เรื่องที่ 1
สร้างสรรค์
ชุมชน
พึ่งตนเองได้

เรื่องที่ 2
ส่งเสริม
เศรษฐกิจ
ฐานราก
ให้ขยายตัว
อย่างสมดุล

เรื่องที่ 3
เสริมสร้าง
ทุนชุมชน
ให้มี
ธรรมาภิบาล

เรื่องที่ 4
เสริมสร้าง
องค์กร
ให้มี
ขีดสมรรถนะสูง

ก้าวสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ

อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

ศาสตร์พระราชาสู่ ตำบลเข้มแข็ง

มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

CDD : *Change for Good*

ศาสตร์พระราชาสู่ตำบลเข้มแข็ง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

มั่นคง

อาหาร พลังงาน

มั่งคั่ง

มีงาน มีอาชีพ
มีทุน มีรายได้

ยั่งยืน

เกื้อกูลคนด้อยโอกาส
รักษาสีน้ำผึ้ง
และมีสวัสดิการ

กลไกขับเคลื่อนการพัฒนา

11 ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน

ผู้นำชุมชน 1,000 ตำบล (20,000 คน)

ภาคีการพัฒนา

ข้าราชการ พ.ช.

ศาสตร์พระราชาสู่ตำบลเข้มแข็ง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

มั่นคง

“ลดรายจ่าย”
หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

พืชผักสวนครัว/
อาหาร

“สร้างงาน/อาชีพ”
สัมมาชีพชุมชน

สร้างอาชีพ

มั่งคั่ง

“สร้างงาน/อาชีพ”
OTOP Academy

Menu ฝึกอาชีพ

“สร้างรายได้”
OTOP TRADER

Outlet ชุมชน

“ทุนสร้างรายได้”
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

กองทุนเพื่อโอกาสและ
ความมั่นคงของสตรี

“สนับสนุนอาชีพ”
กองทุน กขคจ.

กองทุนสนับสนุน
ผู้ประกอบการ

ยั่งยืน

“สร้างสุขภาพที่ดี”
ตลาดประชารัฐ

Green Market

“เกื้อกูลคนด้อยโอกาส”
หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

ธนาคารอาหาร/
ถนนไม่ผลกินได้

“รักษาสืบแวดล้อม”
ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

Save the earth

“มีสวัสดิการ”
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ชุมชนสวัสดิการ

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี 2565

Change for Good

ศาสตร์พระราชาสู่

